

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 606/2024-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Hencovskou, Bajzova 2, Košice, proti príkazu na vykonanie domovej prehliadky Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 6Tp/66/2021 a proti postupu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, odboru kriminálnej polície v konaní pod ČVS: KRP-84/2-VYS-KE-2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), svojho práva na súkromný a rodinný život podľa čl. 8 dohovoru, svojho základného práva na nedotknuteľnosť súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy príkazom na vykonanie domovej prehliadky Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6Tp/66/2021 (ďalej len „napadnutý príkaz“) a postupom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, odboru kriminálnej polície v konaní pod ČVS: KRP-84/2-VYS-KE-2021 (ďalej len „napadnutý postup“). Navrhuje priznať mu finančné zadost'učinenie v sume 4 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo 4. augusta 2021 vznesené obvinenie za pokračujúci obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

3. Dňa 3. augusta 2021 bol okresným súdom vydaný napadnutý príkaz, a to na základe toho, že v obydlí sťažovateľa sa mali nachádzať veci dôležité pre trestné konanie (listiny týkajúce sa prevodov finančných prostriedkov, finančné prostriedky v hotovosti, ktoré mali pochádzať z trestnej činnosti, ako aj výpočtová technika slúžiaca k prevodom finančných prostriedkov).

4. Nasledujúci deň, teda 4. augusta 2021, bola u sťažovateľa vykonaná domová prehliadka.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého príkazu, jeho formálne nedostatky a taktiež to, že domovú prehliadku vykonalo celkovo 14 policajtov, ktorí na manželku sťažovateľa a jeho dve maloleté deti vyvíjali neprimeraný nátlak. Prítomní policajti taktiež odmietli počkať na príchod jeho právneho zástupcu.

6. V doplnení ústavnej sťažnosti z 13. decembra 2022 sťažovateľ poukazuje na ďalšie formálne nedostatky napadnutého príkazu, absenciu výzvy na vydanie veci (počítača) a porušovanie práv jeho maloletých detí pri výkone domovej prehliadky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Vzhľadom na nie jednotnú rozhodovaciu prax ústavného súdu vyvstala potreba jej zjednotenia. Uznesením sp. zn. PLz. ÚS 1/2024 zo 7. mája 2024 ústavný súd rozhodol, že, ako vyplýva z čl. 2 ods. 2 ústavy premietnutého do § 2 ods. 2 Trestného poriadku, zásahy do základných práv na účel trestného konania sú neoddeliteľne spojené s ochranou súkromia a dôstojnosti osôb, teda hodnotami reprezentovanými v čl. 16 a čl. 19 ústavy, resp. čl. 8 dohovoru. Znamená to, že pri aplikácii normatívnej úpravy jednotlivých trestno-procesných inštitútov sú orgány činné v trestnom konaní a súd oprávnené zasiahnuť do súkromia výlučne zákonným postupom, pričom zákonnosť postupu v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z uvedenej ústavnej, medzinárodnoprávnej a zákonnej trestno-procesnej úpravy zahŕňa a vyžaduje aj rešpektovanie a skúmanie dodržania zásady legality, legitimacy a proporcionality daného zásahu. Len takto zákonne získané dôkazy (§ 2 ods. 12 a § 119 ods. 3 prvá veta Trestného poriadku) je možné použiť v trestnom konaní ako podklad

na rozhodovanie. Nezákonný postup pri zásahu do súkromia diskvalifikuje dôkaz z hľadiska jeho procesnej použiteľnosti. Zákonná úprava procesného postupu v trestnom konaní, aj v kontexte uplatnenia jednotlivých procesných aspektov čl. 17 a čl. 46 ods. 1 ústavy, vytvára z hľadiska procesných účinkov väčší rozsah ústavných práv a slobôd (čl. 154c ods. 1 ústavy), než vyplýva z čl. 5 a čl. 6 dohovoru (a to s ohľadom na ich interpretáciu Európskym súdom pre ľudské práva pripúšťajúcu procesné použitie dôkazu zabezpečeného alebo vykonaného aj v rozpore s vnútroštátnym právnym poriadkom členského štátu, ak sú výsledkovo zachované princípy spravodlivého procesu).

9. V nadväznosti na predchádzajúci záver platí, že ak prichádza v konkrétnej veci do úvahy trestnoprocesná obrana proti nelegálne zabezpečenému alebo vykonanému dôkazu, je dotknutá osoba ako subjekt základných práv a slobôd a zároveň subjekt trestného konania (v konaní pred súdom strana) povinná vyčerpať dostupné prostriedky nápravy priznané jej zákonom v rámci trestného konania, ústavnú sťažnosť teda môže podať až následne. Nerešpektovanie takto vyjadreného princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu je sankcionované odmietnutím ústavnej sťažnosti, resp. v nej obsiahnutej námietky pre neprípustnosť [§ 56 ods. 2 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

10. Pozícia ústavného súdu až na konci reťazca subsidiarity je sprevádzaná aj tým, že rozhodnutie vydané vo vzťahu k dokazovaniu v priebehu trestného konania v jeho predsúdnej fáze, aj keď je právoplatné alebo vyvoláva s ním spojené účinky bez nadobudnutia právoplatnosti (príkaz, súhlas), nebráni súdu rozhodujúcemu v súdnom konaní (po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste) považovať na základe takého rozhodnutia zabezpečený dôkaz za neprípustný, ak zistí (primárne *ex officio*) porušenie zákona, a to aj keď bolo rozhodnutie vydané sudcom pre prípravné konanie alebo sudcom pri postupe podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov, a napriek tomu, že príslušný súd prvého stupňa nemá možnosť také rozhodnutie zrušiť. Obdobne to platí pre nadriadený súd pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch, a to aj keď ide o procesné rozhodnutie (týkajúce sa dokazovania) súdu nižšieho stupňa vydané v súdnom konaní, keďže nadriadený súd preskúmava nielen predmetným opravným prostriedkom napadnuté (finálne, resp. meritórne) rozhodnutie, ale aj postup predchádzajúci jeho vydaniu.

11. Z okolností danej veci a už uvedených právnych záverov vyplýva, že sťažovateľ má možnosť brániť sa proti napadnutému príkazu a napadnutému postupu v konaní pred všeobecnými súdmi. V dôsledku uvedeného je táto ústavná sťažnosť podaná predčasne a ako takú ju musel ústavný súd odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

12. Pokiaľ sťažovateľ poukazoval na porušovanie bližšie neoznačených práv jeho maloletých detí a manželky v rámci napadnutého postupu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, ktorý podal ústavnú sťažnosť vo vlastnom mene, v jej petite nenavrhol vysloviť porušenie práv jeho rodinných príslušníkov, preto námietky porušenia ich práv boli ústavným súdom vyhodnotené ako súčasť jeho argumentácie v prospech nezákonnosti napadnutého postupu.

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 30. októbra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu